

Møtereferat

Til: Møtedeltakere

Referat planforum

Tema: Revisjon Kommuneplanens Arealdel og Kommunedelplan Lillehammer by – Byplanen

Møtet ble avholdt på teams.

Møteleder Kristin Ryen Reithaug kristin.ryen.reithaug@innlandetfylke.no
planforum@innlandetfylke.no

Deltakere:

Navn	Mail
Innboks planforum	planforum@innlandetfylke.no
Gunhild Tørhaugen	guntor@innlandetfylke.no
Lieneke Bekkema	lieneke.bekkema@lillehammer.kommune.no
Mathilde Hjort	
Gunhild Stugaard	mathilde.hjort@lillehammer.kommune.no
Annbjørg Backer	annbac@innlandetfylke.no
Gudrun C Laake	gcl@banenor.no
Sissel Løkra	sislok@innlandetfylke.no
Kristine Bye	Kristine.Bye@dirmin.no
Magnhild B. Apeland	magape@innlandetfylke.no
Eirik Strand	eistr@innlandetfylke.no
Solveig Hansen	solveig.hansen@statsforvalteren.no
Kjell Erik Kristiansen	kjell.erik.kristiansen@statsforvalteren.no
Randi Sira	randi.sira@vegvesen.no
Jostein Tostrup	jostein.tostrup@statsforvalteren.no
Runa Bø	runa.bo@statsforvalteren.no
Philip Mellison	philip.mellison@statsforvalteren.no
Sigrid Johanne Langsjøvold	sjl@nve.no

Tema	Merknader/oppfølging
Navn på planen	Kommuneplanens Arealdel (KPA) – 2028-2030 Kommunedelplan Lillehammer by -Byplanen – 2028-2031 (KDP)
Bakgrunnen for at planarbeidet er satt i gang	Planstrategi for Lillehammer kommune 2024-2027: -Behov for revisjon av KPA -Behov for samtidig revisjon av Byplanen på grunn av byutviklingsprosjekter, nytt kunnskapsgrunnlag, osv.
Status	Utarbeider planprogram – viser til fremdriftsplan.
	-Forslaget er i samsvar med overordna plan. -Dagens «2-plan-system» med både KPA og Byplanen videreføres. Planområdene overlapper ikke. -Det utarbeides et planprogram som gjelder for begge planer. -Prosessene samkjøres.
Lillehammer kommune orienterer	Viser til presentasjon LOVDATA § 10-1.Kommunal planstrategi § 11-1.Kommuneplan Planstrategi for Lillehammer kommune 2024-2027 -Vedtatt oktober 2024 -KPS 2022-2040 videreføres -KPS revideres KPA 2020-2023(2030) Kommuneplanens arealdel - Lillehammer kommune KDP – Byplanen 2020-2023 (2030) kommunedelplan Lillehammer by -Byplanen 2020-2023 (2030)
Arbeidet inneholder bla en gjennomgang av:	-Fokusområder og konsekvenser for arealbruk -Fortettingspotensialer/utbyggingsreserver -Gjennomførte planer (f.eks fremtidige LSB-arealer som er ferdig utbygd) -Behov for planvask - opphevelse av eldre/utdaterte kdp/reguleringsplaner -Kulturmiljøer og bygningsvern -Planavgrensningen (Byplanen) -Feil, tolkningsrom og uforklarlige forskjeller (rettferdighet) -Konsekvenser av nye planer, strategier, statlige og regionale føringer, lovendringer mm.
Fokusområder	-Mobilitet – Bærekraft /Sosial inkludering/ Helse / Bomiljø / Tilgjengelighet og økonomi -Visjon – avklares

	<p>-Satsningsområder KPS – Gode hverdagsliv / attraktiv kommune /samfunnsutvikler og tjenesteprodusent</p> <p>-Aldersvennlig samfunn</p> <p>-Beredskap</p> <p>-Bærekraft</p> <p>-Næring – Næringsarealer (behov) / Ambisjoner mm</p>
Arealstrategier	<p>Fortetting og transformasjon med høy kvalitet i Lillehammerskala (gjeldende arealstrategi – anbefaling mobilitetsstrategi: arealstrategi videreføres)</p> <p>Flerkjernestruktur (sentrum, bydelssentrene, grendesenterne) / (Blanding av funksjoner, fortettingsmulighet, flest mulig må kunne gå og sykle i hverdagen, gjeldende arealstrategi, anbefaling mobilitetsstrategi: arealstrategi videreføres)</p> <p>SENTRUM</p> <p>Bydelssenter (+grendesenter)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Fåberg/Jørstadmoen (Rudsbygd) -Nordre Ål (Øvre Ålsbygd) -Røyslimoen/Vårsetergrenda (Roterud) -Søre Ål -Vingrom -Vingar/Vingnes (Saksumdalen)
Plangrep i gjeldene plan	<p>Behov for nye plangrep som konsekvens av (nye) arealstrategier og fokusområder?</p> <ul style="list-style-type: none"> -Fortetting og transformasjon i bebyggd struktur -Lokaliseringa av handel og næring -Natur- og kulturmiljø (naturmangfold/områdevern/bygningsvern) -Områdetyper og strøkets karakter (innarbeiding av strøkskart) -Byrom og byromsveven -Knutepunkt og infrastrukturutvikling
Fokusområde næring (ekstra)	<p>Politisk bestilling 3-5 næringsareal-alternativer. Tilleggsvedtak KS 23.10.2025 (strategisk plan for næringsutvikling og bostedsattraktivitet)</p> <p>Hva er næring – ulike forståelser av begrepet «næring»</p> <ul style="list-style-type: none"> -PBL- definisjon: § 11-7 -«Næringslivet» - egen definisjon av næring/Bredt næringsbegrep legges til grunn. <p>Plassering og størrelse på næringsarealer</p> <p>Kommunale arealstrategier</p> <ul style="list-style-type: none"> -fortetting -flerkjernestruktur

	<p>-ABC prinsipp</p> <p>Ambisjoner -regionsenter for handel -turistby -arrangementby -kulturby -universitetsby -Lillehammer science Park -vertskommune for teknologer og teknologibedrifter -film og media</p> <p>Lov og krav -for eksempel natur- og miljøvern, kulturmiljø og bygningsvern Næringslivets behov -ønsket størrelse, plassering, fasiliteter. -Matberedskap veier tungt</p> <p>Politisk signal: Nye transformasjonsområder kan vurderes.</p>
PROSESS	<p>Utgangspunkt: «2-plansystem» med samkjøring av prosesser -ett planprogram (plan for planen) -to planforslag, utarbeides parallelt -hver plan får egen medvirkningsprosess, kjøres parallelt men ikke nødvendigvis i fellesskap -samtidige politiske behandlinger (så sammenhenger kan diskuteres ved politisk behandling)</p> <p>Trinnvis tilnærming (lovpålagt prosedyre – følger trinnene) -Planprogram (igangsatt) – Viser til fremdriftsplan for planprogram Sluttvedtak mål ved utgang av 2027 eller start 2028.</p>
SPØRSMÅL – Behov for innspill	<p>Presentasjonen var ikke vedlagt oppmelding til planforum så regionalt planforum/ deltakerne har ikke hatt mulighet til å forberede svar. Men der vi kan og oppfordrer til å ta direkte kontakt for videre dialog/svar på spørsmål knyttet til presentasjonen.</p>
1: Generelle innspill på 1. betraktninger og prosess	Viser til orientering/presentasjon fra Lillehammer kommune
<p>2: Tips for konkretisering av fokusområdet «beredskap»</p> <p>-Behov for spesielle utredninger?</p>	<p>SF KEK: Beredskap og samfunnssikkerhet generelt:</p> <p>Det er krav om risiko og sårbarhetsanalyse for KPA – som gjelder kommunens areal som helhet. Viser til DSB veileder, Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging, samfunnssikkerhet-i-kommunens-arealplanlegging.pdf</p> <p>Veileder beskriver metode, SF viser til denne ved varsel om oppstart.</p> <p>Foreslåtte utbyggingsområder i ny KPA skal det også utføres ROS-analyser for. De fleste kommuner gjør dette som en del av KU. Den siste detaljerte avklaringen kan likevel måtte gjøres på reguleringsplannivå.</p>

KDP/Byplanen har samme krav som KPA.
En ROS for område/byplanen som helhet, og egne ROS-analyser for nye utbyggingsområder.

Dersom det forutsettes at det skal utarbeides nye reguleringsplaner for nye områder eller områder som skal endres i KDP, men det må avklares på det laveste plannivået uansett. Risiko for naturfare, som eksempel, kan ikke utsettes til byggesak.

Kjenner ikke til spesielle forhold i Lillehammer som kan trekkes frem nå, men viser til flomproblematikk i sidevassdrag til Lågen. SF vil svare ut dette ved oppstartsvarsel og planprogrammet.

LK G: Viser til ROS-analyse ved forrige Byplan, metodikk. Byplanen er en fortetningsplan for muligheter og kommunen har delt inn Byplanen i delområder og gjort KU for disse områdene/soner som det ble vurdert konsekvenser ved fortetting av. Viser til at denne metodikken også er adoptert av andre kommuner. Det hadde vært fint å kunne fortsette å jobbe på denne måten når det gjelder Byplanen/fortetningsplanen. Det er ikke alltid det blir reguleringsplaner i disse områdene. Ønsker å forholde seg til soner heller enn tomter. (*kommer tilbake til dette i senere fase/avklare metodikk osv).

SF KEK: Dersom det ikke blir reguleringsplaner av det så må det utføres ROS-analyse innenfor planområdet uansett.

SF RB: Viser til tidligere dialog ved utarbeidelse av forrige kommuneplan. Takker for fin og ryddig gjennomgang. Veldig positivt at dette kommer tidlig i Regionalt planforum og oppfordrer til at planen meldes opp i flere runder, før planen blir lagt ut på høring – dette for å unngå unødvendige innsigelser. Håper kommunen holder i de gode langsiktige grepene fra tidligere planer blir videreført – generelt innspill.

Viser til arealstrategier som følger opp samfunnsdelen, dette er veldig bra, nye statlige planretningslinjene er gjennomgått - viser spesielt til nye føringer for energi og klima. Når det gjelder næring ønsker SF dialog når dette skal konkretiseres. Kommunen har jobbet med dette i lang tid og politikerne har sin egen definisjon for næring. Viktig med riktig arealformål når man kommer videre i prosessen. Lykke til videre

SF PM: Viser til Statlig planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, viktig å sette seg inn i de nye. [Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/planretningslinjer-for-arealbruk-og-mobilitet)

For eksempel å sette av areal til fornybar energi. Dette skal også vurderes på grå arealer. Mange hensyn som skal ivaretas. Dette vil gjelde begge planer.

Næringsareal – ny E6, kan gi ytterligere press på disse arealene f.eks. Hovemoen. Lokalisering må vurderes, viser til Vigerom. Viser til uttalelse fra departementet om utredningskrav i KPA, og om hvem som skal bekoste hva. Kan dette være aktuelt å vurdere i prosessen med tanke på silingskriterier? Utredninger med tanke på f.eks. naturmangfold har i flere tilfeller vist seg å være mangelfulle. Viktig å ta med seg inn i planarbeidet, viser til sak.

[§ 4-2 – Kommunens økonomiske plikt ved utarbeiding av konsekvensutredning som følge av arealinnspill i kommuneplanprosessen - regjeringen.no](#)

Jordvern står sterkt. Lillehammer har vært flinke her og oppfordres til å holde på denne strategien videre.

Massetak: I dag er brukt tradisjonell råstoffutvinning el, mulig det kan være fornuftig å etablere næring på de etterpå – men dette må sjekkes opp. Enkelte massetak kan ligge i bratt terreng – og ligger derfor sårbart til med tanke på rødlista arter ol. Så kombinert formål må vurderes i det enkelte tilfelle.

IFK KRR: Med tanke på kombinert formål må begge formålene utredes med tanke på konsekvenser.

IFK MA: Viser til ROS-kulturarv Irene Sandodden, og hun skal kobles på videre planarbeid.

Kulturmiljø, bygningsvern, oppdatering av kart og strøkskarakter ble nevnt i presentasjonen - og da er det bare og ta kontakt for videre samarbeid. Ønsker å komme tidlig inn. Det var også nevnt nye transformasjonsområder, her er det også veldig interessant og bli koblet tidlig på.

Viser til rapport: Regionale føringer for sol og vindkraft. Veilederen har vært på høring, for etablering av sol og vindkraft. Denne er på høring nå, men vil bli tilgjengelig når ting er avklart.

Direktoratet for bergforvaltning: Viser til standardsvar ved varsel om oppstart av planarbeid. KU er viktig, her er det mange som viser til veileder fra miljødirektoratet, det bør også vises til SVV håndbok V712 (bare den som tar med seg påvirkning på mineralressurser). Viktig at riktig datasett blir brukt av hensyn til mineralressurser. Viser til GEONORGE.

Anbefaler råstoffutvinning – ikke kombinert formål, og at det er en bestemmelse som sier noe om etterbruken i den enkelte regulerings sak.

NVE: Naturfare har SF avklart. Lillehammer er en delt kommune, viser til næring og landbruk. Arealformål LNFR-spredd er et obs-område minner om at fare må utredes på siste plannivå. Konflikt med naturfare er i disse områdene en klassisk innsigelsesgrunn for NVE. Anbefaler derfor å unngå

	<p>disse områdene eller lage bestemmelser som ivaretar hensynet.</p> <p>Silingskriterier, viser til tilbakemelding fra DMF, metodikken til Miljødirektoratet går på miljø og samfunn og da kan naturfare komme sekundært. Støtter innspill fra SF her.</p> <p>Oppdatert plangrunnlag er viktig, ta en sjekk for samsvar og siste oppdaterte kart. Vil komme mer detaljerte innspill til varsel om oppstart.</p> <p>Hovemoen: Diskusjoner angående arealbruk og transformatorstasjon. Det er snakk om å flytte transformatorstasjon og etablere ny kraftlinje. Hovemoen er et av alternativene, viser til utredningsprogram. Dette må ses i sammenheng med naturfare, vassdrag og vassdragsmiljø så vil VE ha innspill knyttet til eksisterende og planlagte energianlegg – og eventuelt til hvordan disse skal håndteres.</p> <p>SF KEK: Støtter NVE her/Hovemoen og understreker hensynet til drikkevannskilden.</p>
<p>3: Tips for konkretisering av fokusområdet «bærekraft»?</p> <p>-Behov for spesielle utredninger?</p>	<p>IFK-samferdsel: Viser til ny mobilitetsstrategi – med tilhørende kunnskapsgrunnlag og mobilitetsanalyser og det er sett på hvilke virkemidler som har størst effekt i Lillehammer med tanke på f.eks nullvekst. Arealbruk og KPA er ett av de viktigste virkemidlene for å kunne oppnå målsettingene. Oppfordring om å se dette i sammenheng med demografi og byutvikling i kommunen. Dette kan også være ett tema i Byutviklingsgruppen for Lillehammer.</p>
<p>4: Andre innspill til fokus?</p>	<p>IFK folkehelse: Et viktig arbeid kommunen er inne i nå, danner grunnlaget for å fremme god helse og livskvalitet i kommunen.</p> <p>Folkehelseloven er revidert (med virkning fra 2026) og det er tydeliggjort at kommunene i sitt arbeid med kommuneplaner (etter pbl.) skal fastsette mål, strategier, handlinger og prioriteringer for å møte kommunenes folkehelseutfordringer. Dette gjelder spesielt KPA - og hva dette betyr for arbeidet kommunen skal i gang med, kanskje spesielt med tanke på kunnskapsgrunnlaget på folkehelse (finner ikke dette på kommunes nettside), men dette må imøtekomme dette kravet i revidert lovverk.</p>
<p>LK G</p>	<p>Nye transformasjonsområder – dette er et politisk ønske/vurdering at de ønsker at kommunen skal se på det. På dette tidspunkt er det ikke vurdert noen nye fra kommunens side. Bydel Nord kan være ett sånt område/kombinert område – det kan være aktuelt, men ikke bestemt.</p> <p>Viser til masseuttak – kommunen har disse områdene ofte som kombinert formål der du tar ut masse for så å kunne utvikle område videre til f.eks næringsformål. Håper dette fortsatt er en godkjent metode med tanke på lovverk. Kommunen ønsker å avklare/få signaler med tanke på Hovemoen.</p>

	Samarbeid videre med tanke på ROS, kulturmiljø, næring mm er også et ønske fra kommunen.
Avslutning	Takker for et godt møte og for en god og ryddig orientering. Veldig nyttig for planforum å få denne presentasjonen tidlig i prosessen. Dette vil også gjøre høringsrundene bedre senere i planprosessen. Omfattende og viktig arbeid. Ønsker Lillehammer kommune lykke til videre, og oppfordrer til å ta kontakt for videre dialog.